

Thema Laag IQ

Begrijpelijke taal



Het kan frustrerend zijn om te luisteren naar iemand die dingen zegt die je niet begrijpt. Bijvoorbeeld omdat er kennis verondersteld wordt die je niet hebt, of als je woorden niet kent. Dit kan een groot effect hebben op hoe iemand zich voelt, wat iemand over zichzelf en de ander denkt, en hoe iemand zich gedraagt. Begrijpelijke communicatie is dus voor iedereen prettig. In deze korte ervaringsoefening ervaar je zelf wat er gebeurt wanneer communicatie onvoldoende aansluit.

Doel

Zorgprofessionals ervaren het belang van begrijpelijke communicatie en het effect van overvraging op het denken, voelen en gedrag van mensen. Van daaruit komen zij tot concrete aandachtspunten ter verbetering binnen de groep.

Tijdsindicatie

15 – 30 minuten (afhankelijk van de nabespreking)

Vorbereiding

Deze oefening werkt het beste als één persoon uit de groep de oefening voorbereidt, introduceert en begeleidt. Deze persoon leest vooraf [paragraaf 3.3 Afstemmen en communiceren uit de zorgstandaard Psychische stoornissen en een laag IQ](#). Ook bij het [Landelijk Kenniscentrum LVB](#) vind je informatie en praktische tips over begrijpelijke communicatie.

Benodigdheden

- Het fragment over Seiberg-Witten op Youtube (bekijk [hier](#))
- *Fysiek*: een groot scherm/beamer en geluidsapparatuur
- *Online*: een online vergaderomgeving waarin het Youtube fragment gedeeld kan worden.

Stappenplan

STAP 1 - Introductie

De begeleider introduceert de oefening. Hij vertelt dat Edward Witten een briljant theoretisch fysicus is en wordt gezien als dé opvolger van Albert Einstein. De groep gaat kijken naar één van zijn bekende colleges over de Seiberg-Witten-theorie. Vraag de groep om met aandacht naar het college te kijken en zo goed mogelijk te begrijpen waar het over gaat. Vertel dat zij na afloop enkele vragen over de inhoud kunnen verwachten.

STAP 2 - Ervaring

Bekijk gezamenlijk minimaal vijf minuten van het college.

De begeleider observeert ondertussen wat hij ziet en merkt in de ruimte. Hoe reageren deelnemers? Wat zie je veranderen naarmate het fragment langer duurt?

STAP 3 - Reflectie

Besprek gezamenlijk jullie ervaringen. Wat viel op? Wat gebeurde er tijdens het kijken? Wat merkte je bij zichzelf? Hoe voelde het? Welke gedachten of gevoelens gingen er door je heen? Welke gedragsneigingen kreeg je?

→ z.o.z.

Thema Laag IQ

Begrijpelijke taal

STAP 4 - Toepassen in de eigen praktijk

Koppel jullie ervaringen aan de tips en aanbevelingen over begrijpelijke communicatie, bijvoorbeeld van het Landelijk Kenniscentrum LVB en uit [paragraaf 3.3 Afstemmen en communiceren](#) van de zorgstandaard.

Bespreek vervolgens welke lessen de groep kan meenemen na deze oefening. Wat gaat er goed in onze dagelijkse praktijk? Waar liggen eventuele aandachts- of verbeterpunten? En wat kunnen we van elkaar leren?

Over deze werkvorm

Deze oefening wordt beschreven in het Praktijkboek Triple Problematiek, geschreven door Neomi van Duijvenbode, Joanneke van der Nagel en Robert Didden. In dit boek staan verschillende andere ervaringsgerichte oefeningen, onder andere over communicatie.

Verder aan de slag

Wil je je verder verdiepen in het herkennen van een laag IQ en het aansluiten bij wat een patiënt nodig heeft? Op de themapagina [Laag IQ](#) van SamenWijzer in de GGZ vind je achtergrondinformatie, praktische handvatten en andere werkvormen om samen verder te leren.

Meer weten over het gebruik van werkvormen? Lees [hoe werkvormen bijdragen aan samen leren](#).